

ОСОБЛИВОСТІ ВОДОСПОЖИВАННЯ І ВОДОВІДВЕДЕННЯ В УМОВАХ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ

*Існюк І.М., студентка 4 курсу,
Скрипніченко С.В., доцент кафедри екології, кандидат сільськогосподарських наук,
Житомирський державний технологічний університет
м. Житомир, вул. Черняхівського 103, Україна*

Забезпечення населення України питною водою, якість якої відповідає нормативним вимогам, є пріоритетним завданням, оскільки вона безпосередньо впливає на стан здоров'я людини і визначає рівень екологічної безпеки цілих регіонів. Невідповідність якості питної води нормативним вимогам є однією з причин поширення в країні інфекційних та ендемічних захворювань. Проблема ускладнюється за рахунок того, що якість питної води, яка надходить до населення, зумовлюється не тільки якістю з джерел водопостачання, а й технічним станом основних фондів централізованих систем водопостачання та водовідведення.

Використання застарілих технологій водопідготовки, недостатньо ефективні коагулянти, призводять до надходження в питну воду значної кількості неорганічних та органічних забруднювачів, що негативно впливає на здоров'я людей. Внаслідок ендемічних особливостей, пов'язаних з недостатнім вмістом у воді йоду, фтору, заліза, страждає населення західних регіонів України, а через підвищений вміст нітратів, високої мінералізації води страждає населення південних регіонів. Особливо ця проблема характерна для сільського населення. Загострюється проблема забруднення підземних вод через бактеріальне і хімічне забруднення ґрунтових вод, у 50% сільських колодязів вода не відповідає санітарним нормам. Слід мати на увазі, що забезпечення водними ресурсами населення і галузей економіки в основному відбувається за рахунок використання води з поверхневих водних об'єктів. Першочерговими завданнями сьогодення є забезпечення всебічної економії води, відтворення та утримання в належному стані водних ресурсів, запровадження для цього ефективного механізму державного регулювання водокористування та водовідведення. Найбільш кризова ситуація склалась на сході України, так як водні об'єкти забруднені переважно нафтопродуктами, фенолами, сполуками нітрогену та різними важкими металами.

Найбільшим джерелом водопостачання м. Житомир поверхневих та підземних вод є річковий басейн р.Тетерів. Водозабезпеченість стоком на одну людину у 2015 році становила – 0,9 тис. м³/чол. За даними державного обліку водокористування у 2015 році було спожито 111,7 млн.м³ води, що на 96,1 млн.м³ менше, ніж у попередньому році. З поверхневих водних джерел забрано 91,22 млн.м³ води, підземних – 20,48 млн.м³.

Виробничо-господарська діяльність багатьох об'єктів народного господарства в басейні річки Тетерів істотно впливає на гідрохімічні і гідрогеологічні умови території. Більша половина території басейну зазнає надмірного господарського навантаження на водоресурсний потенціал і характеризується тим, що в маловодні роки збалансувати водні ресурси з водоспоживанням досить проблематично. До основних причин забруднення поверхневих вод басейну р.Тетерів слід віднести: скидання недоочищених стічних вод у водний об'єкт, надходження забруднюючих речовин із забудованих територій населених пунктів, промислових об'єктів та сільгоспугідь, наявність осушуваних систем, переосушення та підтоплення території, деградація водно-болотних угідь і водних екосистем.

Першочерговими завданнями сьогодення є забезпечення всебічної економії води, відтворення та утримання в належному стані водних ресурсів, запровадження для цього ефективного механізму державного регулювання водокористування та водовідведення.

За останні 3 роки забруднення стічних вод у поверхневій водойми Житомирської області значно зменшилися в зв'язку зі зменшенням кількості підприємств, що скидають забруднюючі речовини. Частка забруднених стоків підприємств системи житлово-комунального господарства у загальному скиді становить 85-95 %.

Найбільші об'єми забруднених стічних вод серед підприємств області скинули: ЗАТ «Комплекс екологічних споруд» (м.Бердичів), Коростишівське міське комунальне підприємство, «Водоканал», Будинкоуправління №3 Житомирської КЕЧ району смт. Озерне, Овруцьке комунальне підприємство «Комунальник». Проблема екологічного стану водних об'єктів залишається однією з актуальних для області. Щорічно в поверхневій водойми Житомирської області відводиться близько 150-160 млн.м³ зворотних вод.

На всіх підприємствах системи житлово-комунального господарства обладнання потребує капітального ремонту або реконструкції, а заходи щодо покращення роботи очисних споруд із-за обмеженого фінансування виконуються не в повному обсязі. За останні роки збільшилось водопостачання в зв'язку зі збільшенням об'єму виготовлення продукції. Так скид недостатньо-очищених стічних вод збільшився на 0,71 млн.м³, а забруднених без очистки на 0,03 млн.м³.

З метою зменшення забруднення водоймищ необхідно здійснювати заходи нормування якості води, очищувати стічні води, впроваджувати замкнуті технології водозабезпечення та вдосконалювати технологічні процеси на виробництві.

Для запобігання забруднення води рекомендується для господарських потреб користуватися замінниками миючих засобів і засобів для очищення, а замість мінеральних добрив використовувати органічні добрива, компост.